

Przedmowa	VIII
Wstęp	IX
Noty o autorach	XIII
I. Agresja, przemoc i gniew – rozważania wprowadzające	1
BEATA TOBIASZ-ADAMCZYK	
Wybrane aspekty agresji i przemocy z perspektywy socjologicznej	3
Definicje agresji, przemocy i przymusu	5
Rodzaje agresji, formy przemocy	7
Rola emocji w agresji i przemocy	9
Wiek i płeć a agresja	10
Teoretyczne perspektywy socjologiczne ujmowania agresji i przemocy	12
Kierunki badań	18
JAROSŁAW BARAŃSKI	
Etyczne aspekty gniewu w kontekście relacji lekarz–pacjent	24
Etyka gniewu	24
Gniew pacjenta w relacji z lekarzem	31
PAULINA KUMIĘGA	
Teorie agresji	43
Podjęcie biologiczne	44
Koncepcja zależności frustracja–agresja	48
Teoria prowokacji i odwetu	50
Koncepcja Leonarda Berkowitza	51
Koncepcja społecznego uczenia się	51

II. Zachowania agresywne pacjentów	55
EWA STECIWKO-STANECZEK	
Prawne konsekwencje agresji wobec lekarza	57
Pojęcie agresji	57
Odpowiedzialność cywilnoprawna	58
Odpowiedzialność karna	60
Prawo do obrony	63
Prawo odmowy udzielenia pomocy lekarskiej	64
MONIKA TYSZKIEWICZ-BANDUR, ALEKSANDRA KROLL, JUSTYNA BANKIEWICZ-NAKIELSKA, BEATA KARAKIEWICZ	
Choroby sprzyjające agresji	65
Biopsychologiczne podłoża agresji	65
Choroba a agresja	66
Agresja u chorych dzieci	68
Agresja a upośledzenie umysłowe	69
Agresja u osób uzależnionych	70
Zaburzenia osobowości sprzyjające agresji: antyspołeczne, borderline, narcystyczne, paranooidalne	71
Podstawowe zasady radzenia sobie z agresywnymi pacjentami	77
DOROTA SZCZEŚNIAK, JOANNA RYMASZEWSKA	
Agresja pacjenta chorego psychicznie	80
Przemoc – agresja – pobudzenie	80
Choroba psychiczna a agresja	81
Przyczyny zachowań agresywnych	82
Formy zachowań agresywnych	84
Monitorowanie i diagnostyka	84
Postępowanie	87
Farmakoterapia	89
ALEKSANDRA KROLL, MONIKA TYSZKIEWICZ-BANDUR, JUSTYNA BANKIEWICZ-NAKIELSKA, BEATA KARAKIEWICZ	
Agresja w przychodni, w izbie przyjęć	91
Złość a agresja	91
Przyczyny zachowań agresywnych	92
Relacyjny charakter agresji i złości	94
Agresja w przychodni	95
Agresja w izbie przyjęć	97
Sytuacje agresji w relacji lekarz–pacjent jako przykład realizacji tzw. gier transakcyjnych	99
IZABELA WRÓBLEWSKA, ANDRZEJ STECIWKO	
Agresja wobec personelu medycznego ze strony pacjentów w podeszłym wieku	105
Przyczyny agresywnych zachowań u starszych pacjentów	105
Działania na rzecz ograniczenia możliwości wystąpienia agresywnych zachowań	111

ALDONA KATARZYNA JANKOWSKA	
Agresja dzieci i nastolatków wobec personelu medycznego	115
Formy agresji występujące u dzieci w wieku przedszkolnym	116
Agresja u dzieci w wieku szkolnym	119
Agresja nastolatków	120
Agresja ze strony rodziców i opiekunów dzieci	121
Agresja w pediatrycznej opiece medycznej	122
HALINA FIŁOŃCZUK-WIECZORKOWSKA, MONIKA ŻUKROWSKA	
Przykłady zachowań agresywnych i sposoby radzenia sobie z agresywnym pacjentem	125
Przyczyny i postaci agresji	125
Przykłady zachowań agresywnych	128
Portret osoby agresywnej i zasady przeciwdziałania agresji	134
MONIKA TYSZKIEWICZ-BANDUR, ALEKSANDRA KROLL, JUSTYNA BANKIEWICZ-NAKIELSKA, BEATA KARAKIEWICZ	
Od sympatii i szacunku po namiętność i agresję. Dwa przypadki zakochanych pacjentów	137
Lekarz jako obiekt idealizacji – niechciana miłość jako forma przemocy	138
Lepiej zapobiegać, niż leczyć	144
ALEKSANDRA KROLL, MONIKA TYSZKIEWICZ-BANDUR, JUSTYNA BANKIEWICZ-NAKIELSKA, BEATA KARAKIEWICZ	
Terroryzm – współczesny sposób społecznej ekspresji tendencji agresywnych	148
Charakterystyka zjawiska terroryzmu	148
Psychika terrorysty	150
Szpital jako potencjalna scena oddziaływań terrorystycznych	152
Zagrożenie przemocą ze strony pacjentów szpitala	153
Media a terroryzm	155
Dodatek	159
JĘDRZEJ SKRZYPCZAK	
Krytyka prasowa i reakcją na nią	159
Obowiązki dziennikarza w krytyce prasowej	160
Reakcja na krytykę prasową	172
Skorowidz	187